

Η OLAF το 2021: Αποκάλυψη και πρόληψη της απάτης

Το 2021 η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) συνέστησε την ανάκτηση ποσού άνω του μισού δισεκατομμυρίου ευρώ υπέρ του προϋπολογισμού της ΕΕ. Παρά τις συνεχείς προκλήσεις που έθετε η πανδημία, η OLAF συνέχισε να προστατεύει τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εντοπίζοντας και διεξάγοντας έρευνες για ολοένα και περισσότερο ευπροσάρμοστους απατεώνες, αλλά και καταβάλλοντας προσπάθειες για την πρόληψη της απάτης εις βάρος του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της ΕΕ, που έχει προϋπολογισμό πολλών δισεκατομμυρίων.

Η έκθεση της OLAF για το 2021 που δημοσιεύτηκε σήμερα δημοσιοποιεί τις νεοεμφανιζόμενες τάσεις της απάτης σε ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων, και παρουσιάζει έρευνες και επιχειρήσεις με ιδιαίτερη έμφαση τόσο σε μηχανισμούς απάτης επιζήμιους για το περιβάλλον — από ένα έργο δάσωσης που δεν συνέβη ποτέ έως έναν αγωγό πόσιμου νερού που κατέρρευσε — όσο και σε σημαντικές απάτες στον τομέα των τελωνείων και του λαθρεμπορίου αποβλήτων.

Σχολιάζοντας τη δημοσίευση της ετήσιας έκθεσής της για το 2021, ο Γενικός Διευθυντής της OLAF Ville Itälä δήλωσε: «Η OLAF επέδειξε για ακόμη μια φορά πέρυσι εξαιρετικά αποτελέσματα ερευνών, συμβάλλοντας στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και συνιστώντας την ανάκτηση ποσού άνω του μισού δισεκατομμυρίου ευρώ που απωλέσθη λόγω απάτης και παρατυπιών.

Η πρόληψη είναι το αποτελεσματικότερο εργαλείο στα χέρια μας και βρίσκεται στο επίκεντρο του έργου της OLAF και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Εκτός από τις έρευνές της, το 2021 η OLAF συνέβαλε στην ανάπτυξη διασφαλίσεων κατά των περιπτώσεων απάτης που θα μπορούσαν να στοχεύσουν τον μηχανισμό ανθεκτικότητας και ανάκαμψης, για τον οποίο προβλέπεται ότι θα επενδυθούν πάνω από 720 δισ. ευρώ για τη διασφάλιση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης της Ευρώπης. Η ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια καθώς και το περιβάλλον είναι οι τομείς που δέχονται όλο και περισσότερες παράπλευρες ζημιές από συστήματα απάτης. Όπως επισημαίνεται και στην έκθεση της OLAF, αυτό γίνεται ακόμη πιο σοβαρό υπό το πρίσμα της αύξησης της χρηματοδότησης της ΕΕ που διατίθεται για την πράσινη μετάβαση.

Οι απατεώνες συνέχισαν τις προσπάθειες να επωφεληθούν από τη νόσο COVID-19. Όταν όλα τα μάτια επικεντρώνονταν στη διάθεση εμβολίων, αποκαλύψαμε τις δόλιες απόπειρες των απατεώνων, καθώς προσπαθούσαν να προσεγγίσουν τις εθνικές αρχές με ψευδείς προσφορές εμβολίων αξίας άνω των 16 δισ. ευρώ.

Επίσης, το 2021 υπήρξε ένα σημαντικό έτος για την OLAF επειδή εργαστήκαμε σκληρά για την προετοιμασία λεπτομερών πληροφοριών που θα αποστείλουμε στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO). Οι εν λόγω εργασίες εντοπισμού είναι σημαντικές για την Ευρωπαϊκή

Εισαγγελία, η οποία κίνησε τουλάχιστον 85 υποθέσεις κατόπιν πληροφοριών που έλαβε από την OLAF. Όλα τα παραπάνω έχουν διατηρήσει το προσωπικό της OLAF εξαιρετικά απασχολημένο. Είμαι υπερήφανος για την υπηρεσία της OLAF προς τους Ευρωπαίους.»

Οι επιδόσεις της OLAF στη διερεύνηση υποθέσεων το 2021:

- η OLAF **ολοκλήρωσε 212 έρευνες**, εκδίδοντας **294 συστάσεις** προς τις αρμόδιες εθνικές και ενωσιακές αρχές.
- η OLAF συνέστησε την **ανάκτηση ποσού 527,4 εκατ. ευρώ** υπέρ του προϋπολογισμού της ΕΕ.
- Η OLAF κίνησε **234 νέες έρευνες**, έπειτα από **1 110 αναφορές που ελήφθησαν και αναλύθηκαν από τους εμπειρογνώμονές της**.

Οι απατεώνες συνέχισαν να επωφελούνται από την πανδημία και έγιναν ακόμη πιο εξελιγμένοι και ευπροσάρμοστοι. Το πιο ανησυχητικό φαινόμενο αναφορικά με τις δαπάνες ήταν η διείσδυση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων μέσω διαφόρων μορφών διοικητικών παρατυπιών, όπως η διπλή χρηματοδότηση, η σύγκρουση συμφερόντων και η χειραγώγηση των προσκλήσεων υποβολής προσφορών.

Η OLAF συνέχισε να διερευνά περιπτώσεις παραπτωμάτων και μη συμμόρφωσης με τους κανόνες από τα μέλη και το προσωπικό των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην προώθηση υψηλότερων προτύπων δημόσιας διοίκησης στην ΕΕ.

Όσον αφορά τα έσοδα, οι απατεώνες αντιμετώπισαν αυξημένες δυσκολίες στη μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων εμπορευμάτων, διαχωρίζοντας τις αποστολές εμπορευμάτων σε μικρότερες αποστολές. Οι πολύπλοκες μορφές εικονικών εταιρειών, εγκατεστημένων σε πολλές δικαιοδοσίες, μεταξύ άλλων και εκτός της ΕΕ, χρησίμευσαν για την κάλυψη της απάτης σχετικά με τη δήλωση χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας καθώς και την απάτη σχετικά με την καταγωγή. Εμφανίστηκαν νέα συστήματα απάτης σε σχέση με τη νόσο COVID-19, την πράσινη μετάβαση και τη διαχείριση των αποβλήτων.

Απάτη με στόχο τα πράσινα έργα και την ψηφιοποίηση

Τουλάχιστον το 37 % των κονδυλίων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της ΕΕ θα διατεθεί για τη διευκόλυνση της πράσινης μετάβασης της ΕΕ. Το 2021 η OLAF εντόπισε και διερεύνησε υποθέσεις που καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο οι απατεώνες στόχευαν επίσης τα πράσινα έργα, καθώς και τη χρηματοδότηση για την ψηφιοποίηση, έναν ακόμη πυλώνα της χρηματοδότησης του NextGenerationEU. Οι εν λόγω υποθέσεις και μηχανισμοί τροφοδοτούν την ανάλυση και τις μελλοντικές έρευνες της OLAF, οι οποίες θα συμβάλουν στην προστασία του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της ΕΕ στο μέλλον. Παραδείγματα στην έκθεση της OLAF του 2021 είναι οι περιπτώσεις απάτης εις βάρος της χρηματοδότησης έργων λογισμικού, εναλλακτικών λύσεων σε φυτοφάρμακα, δασών, καθώς και αεροσκαφών περισσότερο φιλικών προς το περιβάλλον. Το διασυνοριακό λαθρεμπόριο μπορεί επίσης να επηρεάσει αρνητικά τις πράσινες φιλοδοξίες της Ευρώπης: όπως προκύπτει από την έκθεση, η OLAF

δραστηριοποιείται κατά της παράνομης διακίνησης αποβλήτων, του λαθρεμπορίου παράνομων ψυκτικών αερίων, καθώς και των παράνομων φυτοφαρμάκων.

Πρόληψη της απάτης και προστασία των κονδυλίων για την ανάκτηση της ΕΕ

Η πρόληψη των απωλειών εσόδων και η πρόληψη της απάτης που αφορά δαπάνες είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για να διασφαλιστεί ότι κάθε ευρώ δαπανάται σωστά. Κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, η OLAF συνέχισε να εστιάζει στην πρόληψη. Μία από τις υποθέσεις που παρουσιάζονται στην έκθεση της OLAF για το 2021 δείχνει τον τρόπο με τον οποίο οι ερευνητές της OLAF αποκάλυψαν πιθανή κατάχρηση ύψους τουλάχιστον 330 εκατ. ευρώ — και συνέστησαν την καταστολή της πριν ακόμη πραγματοποιηθεί. Οι εμπειρογνώμονες για την πρόληψη της απάτης της OLAF εργάστηκαν επίσης για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2021. Ειδική ομάδα εξέτασε τα εθνικά σχέδια για τη λήψη κατάλληλων μέτρων που στοχεύουν στην πρόληψη της απάτης και αναφέρθηκε απευθείας στους συναδέλφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίοι ήταν αρμόδιοι για την έγκριση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των 27 κρατών μελών της ΕΕ.

Ψευδείς προσφορές εμβολίων κατά της νόσου COVID-19

Τον Φεβρουάριο του 2021 η OLAF εξέδωσε σαφή δημόσια προειδοποίηση για πιθανές απάτες που σχετίζονται με εμβόλια κατά της νόσου COVID-19. Η OLAF είχε λάβει πληροφορίες από κυβερνητικές πηγές στα κράτη μέλη της ΕΕ σχετικά με προσφορές εικαζόμενων μεσαζόντων για την πώληση μεγάλων ποσοτήτων εμβολίων, κυρίως του είδους που έχει εγκριθεί για χρήση στην ΕΕ. Σκοπός των απατεώνων, όπως δήλωσε η OLAF, ήταν να πείσουν τις δημόσιες αρχές να καταβάλουν μεγάλες προκαταβολές προκειμένου να εξασφαλίσουν την πώληση και να εξαφανιστούν με τα χρήματα. Όλες αυτές οι διαφορετικές απόπειρες απάτης αντιπροσώπευαν σχεδόν 1,2 δισ. δόσεις εμβολίου για συνολικό ποσό άνω των 16,4 δισ. ευρώ. Η παρέμβαση της OLAF βοήθησε στην αποκάλυψη αυτών των ψευδών προσφορών, αποτρέποντας τεράστιες απώλειες για τα δημόσια οικονομικά και προστατεύοντας τη διάθεση των εμβολίων.

Λαθρεμπόριο καπνού

Μεγάλο μέρος των λαθραίων ή παραποιημένων προϊόντων που βρίσκονται στο στόχαστρο της OLAF κάθε χρόνο αφορά προϊόντα καπνού. Το 2021 δεν ήταν διαφορετικό: η OLAF και οι εταίροι της απέτρεψαν την εισαγωγή συνολικά 437 εκατομμυρίων παράνομων τσιγάρων στην αγορά της ΕΕ. Το ποσό αυτό συνίσταται σε 93 εκατομμύρια τσιγάρα που εισήχθησαν λαθραία στην ΕΕ· σε 253 εκατομμύρια τσιγάρα που κατασχέθηκαν εκτός των συνόρων της· και σε 91 εκατομμύρια τσιγάρα που παρήχθησαν παράνομα σε εγκαταστάσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Η OLAF βοήθησε επίσης τις εθνικές αρχές να κατασχέσουν συνολικά 372 τόνους ακατέργαστου καπνού. Εκτιμάται ότι οι δράσεις αυτές εξοικονομούν στα κράτη μέλη της ΕΕ διαφυγόντα έσοδα ύψους 90 εκατ. ευρώ.

Για να διαβάσετε το πλήρες κείμενο της έκθεσης, κάντε κλικ [εδώ](#).

Αποστολή της OLAF, εντολή και αρμοδιότητες:

Αποστολή της OLAF είναι ο εντοπισμός, η διερεύνηση και η καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των κονδυλίων της ΕΕ.

Η OLAF εκπληρώνει την αποστολή της με:

- τη διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών σε υποθέσεις απάτης και διαφθοράς εις βάρος των κονδυλίων της ΕΕ, ώστε να διασφαλίζεται ότι όλα τα χρήματα των φορολογουμένων της ΕΕ καταλήγουν σε έργα που μπορούν να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και ανάπτυξη στην Ευρώπη,
- τη συμβολή της στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, με τη διερεύνηση σοβαρών παραπτώματων που διαπράττονται από υπαλλήλους της ΕΕ και μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ,
- τη χάραξη υγιούς πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

Στο πλαίσιο του ρόλου της για ανεξάρτητη διερεύνηση, η OLAF μπορεί να διερευνά ζητήματα που σχετίζονται με την απάτη, τη διαφθορά και άλλα αδικήματα που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ όσον αφορά:

- όλες τις δαπάνες της ΕΕ: οι βασικές κατηγορίες δαπανών είναι τα διαρθρωτικά ταμεία, τα ταμεία γεωργικής πολιτικής και αγροτικής ανάπτυξης, τις άμεσες δαπάνες και την εξωτερική βοήθεια,
- ορισμένες πηγές εσόδων της ΕΕ, κυρίως τους τελωνειακούς δασμούς,
- υποψίες για σοβαρά παραπτώματα που διαπράττονται από υπαλλήλους της ΕΕ και μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Μόλις η OLAF ολοκληρώσει μια έρευνα, εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές της ΕΕ και στις εθνικές αρχές να εξετάσουν και να αποφασίσουν σχετικά με τη συνέχεια που θα δώσουν στις συστάσεις της OLAF. Όλοι οι εμπλεκόμενοι τεκμαίρεται ότι είναι αθώοι μέχρι αποδείξεως της ενοχής τους ενώπιον αρμόδιου εθνικού ή ενωσιακού δικαστηρίου.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Jana CAPPELLO
Εκπρόσωπος τύπου
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)
Τηλέφωνο: +32 2 29 85549
E-mail: olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

Ειρήνη ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
Αναπληρωτής εκπρόσωπος τύπου
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)
+32 2 29 83128
olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

